

Duurzaam onderweg

Inspiratie en tips voor
jeugdverenigingen

week
van de
mobiliteit

16-22 september

Inhoud

1. Duurzaam op weg met je jeugdvereniging

Stappen

Trappen

Openbaar vervoer

Eigen auto en carpoolen

Deelwagens

Of doe eens zot

2. Duurzaam naar de jeugdvereniging

Wat kan je doen?

Communicatie is key

3. Mobiliteit als activiteit

Mobiliteitsspel: De Omwegmakers

Strapdag

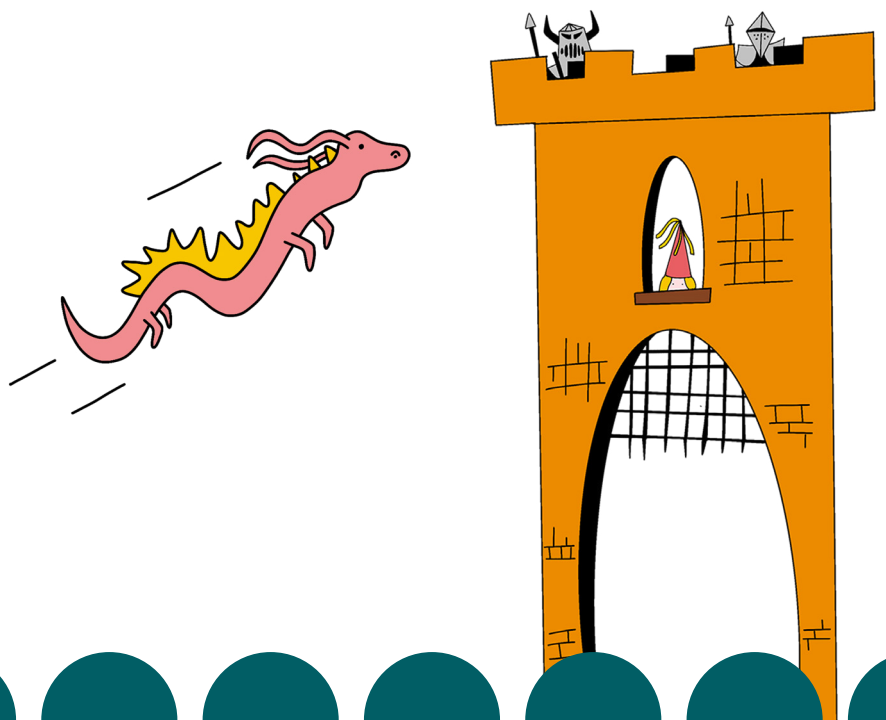
Meer inspiratie

Geef je activiteit door

4. Maak je engagement zichtbaar

Onderteken het charter

Betrek je lokaal bestuur

Dag jeugdvereniging,

Van 16 tot 22 september vieren we de Week van de Mobiliteit: een week waarin duurzame verplaatsingen in de kijker staan. Honderden verenigingen, organisaties, sportclubs, scholen, bedrijven en gemeenten organiseren acties om samen duurzamer onderweg te zijn. In 2026 is het thema **'Goedgekeurd door kinderen'**: de hele week staat in het teken van kindvriendelijke mobiliteit en een publieke ruimte waar kinderen en jongeren zich vrij en veilig kunnen verplaatsen.

Ook jouw jeugdvereniging kan **een verschil maken**. Laat kinderen en jongeren op een leuke en positieve manier kennismaken met duurzame verplaatsingen.

Duurzaam onderweg zijn met je vereniging:

- draagt bij aan een duurzame planeet;
- versterkt het samenhangingsgevoel;
- maakt de omgeving rond de lokalen veiliger;
- is goed voor de fysieke en mentale gezondheid van je leden;
- is financieel voordeliger;
- helpt je leden bewuste keuzes te maken en versterkt hun engagement voor de toekomst.

Kortom, duurzame verplaatsingen maken uitstappen avontuurlijker, gezonder, goedkoper en gewoon plezanter!

Tijd om met je jeugdvereniging concreet aan de slag te gaan met duurzame mobiliteit. In deze bundel vind je inspiratie voor:

1. Duurzame verplaatsingen met de jeugdvereniging
2. Duurzame verplaatsingen naar de jeugdvereniging
3. Activiteiten rond duurzame mobiliteit
4. Je engagement zichtbaar maken

Maak een verschil met grote of kleine acties én toon hoe gemakkelijk en leuk het kan zijn!

Geen beter moment dan de Week van de Mobiliteit om te starten, maar eigenlijk is elk moment goed. Van de activiteit tot het kamp: duurzaam onderweg zijn kan het hele jaar door.

Doen jullie mee?

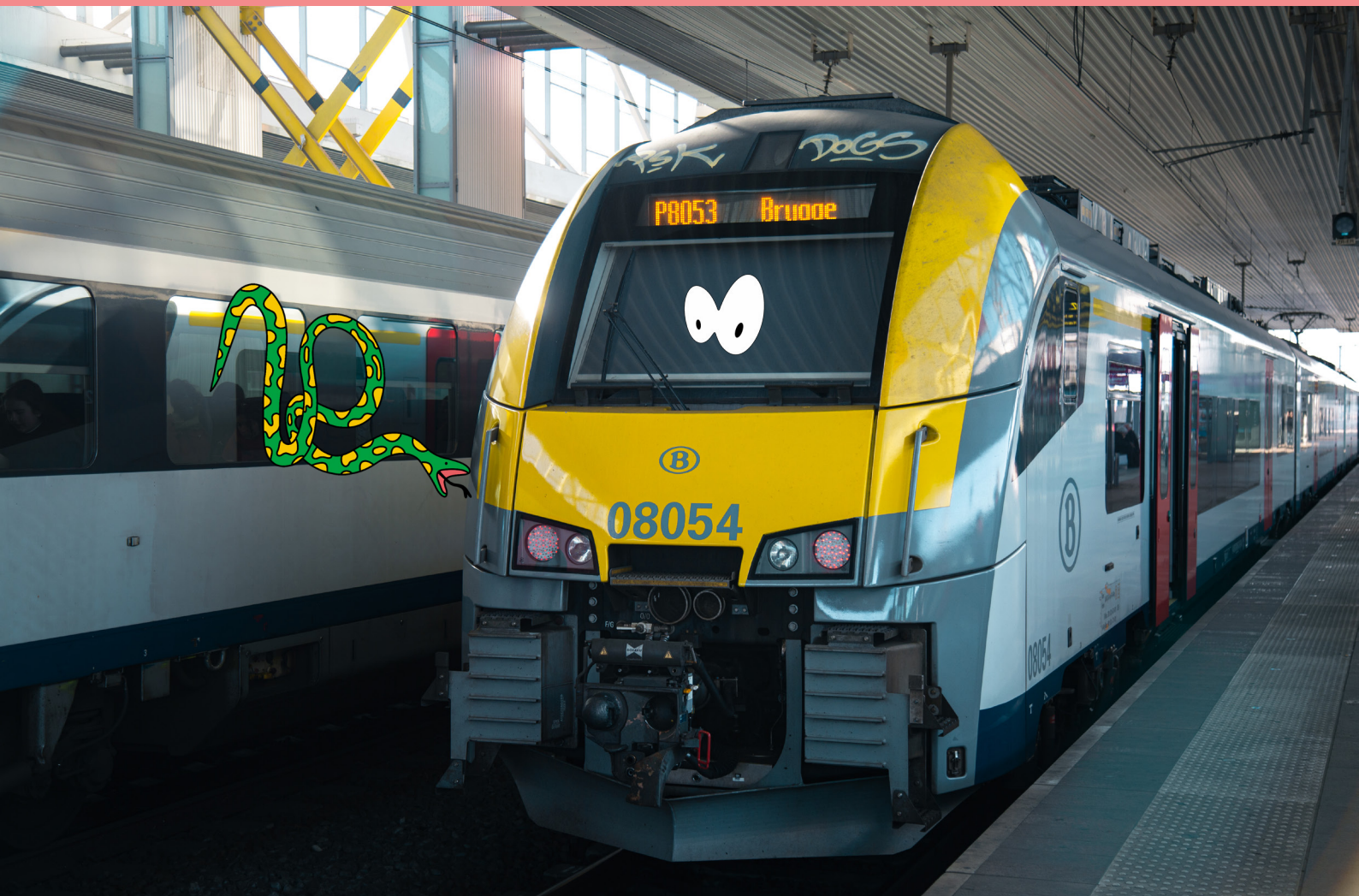
Start hier: **Onderteken het Charter Duurzaam Onderweg** met je vereniging en engageer je om zo vaak mogelijk voor duurzame verplaatsingen te kiezen.

Hartelijke groeten,
Eva, Laura, Karen

1. Duurzaam op weg met je jeugdvereniging

Als jeugdvereniging trek je er regelmatig samen op uit: op kamp, op weekend of tijdens een activiteit. Telkens opnieuw kan je kiezen voor de verplaatsing met de kleinste ecologische impact:

- **Stappen (te voet)**
- **Trappen (met de fiets)**
- **Openbaar vervoer nemen (trein, tram, bus)**
- **Carpoolen**
- **Deelwagen gebruiken**

Stappen

Te voet gaan is ideaal voor korte verplaatsingen, maar leent zich evengoed voor een volwaardige activiteit. Het is leuk, goedkoop en eenvoudig. Laat je niet afschrikken om enkele kilometers te stappen: in groep is dat gezellig en vliegt de tijd voorbij. Hou het wel haalbaar voor iedereen. Kies voor trage wegen, let op de veiligheid en maak de tocht leuk met spelletjes onderweg.

Trage wegen

Sta even stil bij de route die je kiest. Vaak bestaan er veilige en groene alternatieven die leuker zijn dan de kortste weg. Denk aan **trage wegen** (paden en doorsteekjes voor fietsers en voetgangers) en GR-paden (aangeduid met de rood-witte markering).

Verschillende apps en websites kunnen je helpen om zo'n route te plannen. Deze mooie paden vind je vaak niet terug op Google Maps. Gebruik dus liever een van deze routeplanners:

- Wandelknooppunt.be
- Groteroutepad.be
- Brouter
- Komoot
- RouteYou

Safety first!

Hou altijd rekening met de veiligheid van je groep en andere weggebruikers. Soms kan je niet anders dan langs drukke of minder veilige wegen wandelen. Dan is het belangrijk om goed voorbereid op stap te gaan.

- Wandel altijd op het voetpad en kies zoveel mogelijk voor autoluwe wegen.
- Is er geen plek voorbehouden voor voetgangers? Of zijn deze niet toegankelijk en begaanbaar? Dan gebruik je de volgende delen van de weg in deze volgorde:

1. Op het ruiterspad (een pad voorzien voor paard en bestuurder);
2. Op de verhoogde (en anders gelijkgrondse) berm;
3. Op de parkeerstrook;
4. Op de zijdelingse strook (aan de linkerkant tegen de rijrichting in);
5. Op het fietspad (aan de linkerkant tegen de rijrichting in);
Wandel achter elkaar. Opgelet, fietsers hebben voorrang;
6. Op de rijbaan (aan de linkerkant tegen de rijrichting in).

bron: veiligverkeer.be

- Gebruik altijd een oversteekplaats als die er is. Zijn er geen zebrapaden? Zorg dan dat je oversteekt op een veilige en zichtbare plaats (niet in een bocht of op een helling).
- Zorg dat je voldoende zichtbaar bent. Koop fluohesjes aan met je vereniging, zodat iedereen er eentje kan aandoen. Geef het goede voorbeeld als leiding en draag er ook een. Kan je minder dan 200 meter ver kijken? Dan ben je ook verplicht een rood licht rechts vooraan in de rij en een wit licht rechts achteraan te dragen.

💡 Tip: wie weet wil een lokale handelaar of je lokaal bestuur wel hesjes sponsoren.

- ▼ Wandel nooit op een autoweg, autosnelweg of op plaatsen waar een (tijdelijk of definitief) verbodsbord voor voetgangers staat.

bron: veiligverkeer.be

- Meer info over veilig wandelen vind je [hier](#).

💡 Tip: Volg de cursus [“Voorzichtig op de baan hé”](#) van VSV om te leren hoe je groepen op een veilige manier en met verschillende vervoerswijzen begeleidt.

Spelletjes voor onderweg

Soms betekent duurzame mobiliteit ook trager onderweg zijn. Maar dat hoeft helemaal niet saai te zijn. Integendeel: maak van de verplaatsing een deel van het avontuur. Ga al zingend op tocht of speel onderweg een spel. Wij geven je enkele ideeën.

Het wasknijperspel

Het enige wat je nodig hebt is... een wasknijper! Hang deze onopvallend aan iemand zijn/haar kleren. Word je betrapt? Dan is de wasknijper terug voor jou. Wie de wasknijper bij aankomst heeft, is verloren.

Gotcha

Iedereen krijgt op voorhand een opdracht en een naam toegewezen uit de groep. Jij moet proberen jouw persoon deze opdracht te laten uitvoeren zonder dat hij/zij dit doorheeft. Gelukt? Dan ligt jouw persoon uit het spel en ontvang jij de opdracht en naam die hij/zij heeft ontvangen. Speel door tot jij als enige overblijft!

Voorbeeldopdrachten:

- Laat Hanne het woord 'tram' zeggen.
- Laat Samir op 1 been springen.
- Laat Lau een hond nadoen.

Vind de weg!

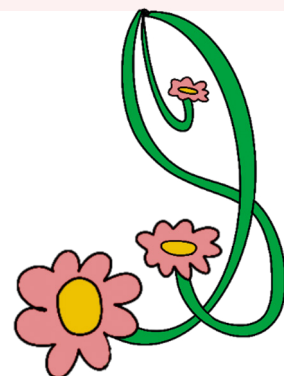
Maak van de route vinden een spel voor je leden. De mogelijkheden zijn eindeloos: een fotozoektocht, sneukelroute, knopentocht, visgraattocht... Meer inspiratie vind je op de website van de [Scouts](#) of [KLJ](#).

Bingo

Geef jouw leden elk een bingokaart met dingen die ze onderweg kunnen tegenkomen. Wie van de groep heeft er als eerste alle vakjes afgevinkt? Hier vind je alvast twee voorbeelden van zo'n bingokaart:

- [Verkeersbingo 1](#)
- [Verkeersbingo 2](#)

Naast spelletjes onderweg kan je ook een activiteit rond duurzame mobiliteit organiseren. [Ga hiervoor naar hoofdstuk 3: Mobiliteit als activiteit.](#)

Trappen

Al eens nagedacht om samen met de fiets ergens naartoe te gaan? Een beetje sporten, de frisse buitenlucht en de gezellige babbels onderweg zullen je goed doen. En zo start je activiteit al onderweg!

Bereid je voor

Bereid je route op voorhand goed voor. Kies niet de snelste, maar de leukste weg. [Fietsknooppunten](#) zijn hiervoor ideaal: via deze bewegwijzerde routes fiets je langs mooie wegen en leuke plekken. Vaak veel interessanter dan gewoon je GPS volgen.

Spreek vooraf een duidelijke verzamelplek af. Komen jullie samen aan het eigen lokaal of is een centraal punt (zoals het station of het dorpsplein) handiger voor de route?

Iedereen mee? Ga er niet automatisch van uit dat alle leden een fiets hebben of vlot kunnen fietsen. Check dit vooraf bij de ouders.

- Heeft een lid geen fiets, dan kan je er een lenen via een fietsbibliotheek (bv. [Op Wielekes](#)) of een oproep plaatsen op het buurtplatform.
- Merk je dat veel leden nog onzeker zijn op de fiets? Overweeg een [fietsvaardigheidstraining](#) aan te bieden. Zo vertrek je met meer vertrouwen.
- Zijn er leden in je groep die niet (goed) kunnen fietsen? Bekijk de mogelijkheid om een aangepaste fiets, zoals een tandem of rolstoelfiets, te gebruiken. Zo kan iedereen meegenieten van de tocht.
- Moedig leden aan om een fietshelm mee te nemen. Geef als leiding zelf het goede voorbeeld en draag ook een helm.
- Vraag je leden op voorhand om hun fiets kort te checken. Werken de remmen goed en doen de lichten het?

Safety first!

Zeker wanneer je in groep fietst, is het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan veiligheid.

- Fiets altijd op het fietspad en kies zoveel mogelijk voor autoluwe wegen.
- Is er geen fietspad? Fiets dan in één lijn op de openbare weg.

- Zorg dat er altijd minimum 2 fietsbegeleiders zijn, 1 persoon op kop, 1 persoon achteraan.
- Communiceer met fluitsignalen die je op voorhand afspreekt.
- Bijvoorbeeld 1x fluiten is één rij vormen, 2x fluiten is vertragen en 3x fluiten is stoppen. Vermijd een versnipperde groep.
- Herhaal de belangrijkste verkeersregels, ook al lijken ze vanzelfsprekend.
- Zo moet de groep altijd stoppen voor een rood verkeerslicht, ook als een deel van de groep al is doorgereden. Haaiantanden op de weg betekent dat je voorrang moet verlenen: dit zie je vaak bij oversteekplaatsen voor fietsers. Fietsers moeten meestal voorrang geven aan het autoverkeer.
- Wees je ervan bewust dat kinderen risico's niet altijd goed kunnen inschatten. Geef als leiding het goede voorbeeld en hou je steeds aan de verkeersregels.
- Zorg dat je voldoende zichtbaar bent. Koop fluohesjes aan met je vereniging, zodat iedereen er een kan aandoen. Draag als leiding ook zelf een fluohesje.
- Meer info over veilig fietsen vind je [hier](#).

Op kamp of op weekend

Heb je de fietskriebel helemaal te pakken? Dan hebben we nog een laatste tip: ga met de oudere groepen al fietsend naar de weekend- of kamplocatie! Kijk of het mogelijk is om een dag vroeger te vertrekken als de kampplaats verder weg ligt. Maak er een echt avontuur van door onderweg een overnachtingsplek te voorzien.

Tip: Laat de fietsen op voorhand nakijken door een fietshersteller. Zo vermijd je pech onderweg. Voorzie daarnaast altijd een kleine herstelkit en EHBO-set als extra zekerheid.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer is een duurzame en supergezellige manier om je in groep te verplaatsen. Afhankelijk van waar je vertrekt en waar de reis naartoe gaat, zijn er opties genoeg: de trein, tram, bus of metro... Op sommige plekken kan je zelfs gebruikmaken van een veerboot, zoals De Waterbus in Antwerpen. Onderweg valt er altijd wel iets te zien en te beleven!

Trein

Veel plaatsen zijn vlot bereikbaar met de trein. En eerlijk: met heel je jeugdvereniging op de trein zitten is vaak al een avontuur op zich. De NMBS voorziet bovendien voordelige tarieven voor groepen.

Reizen in groep:

- Kleine groepen van 4 tot 14 personen kunnen [voordelig reizen](#).
- Vanaf 15 reizigers kan je zitplaatsen reserveren aan een nog voordeliger tarief. Kinderen jonger dan 12 jaar reizen voor 1 euro, de andere reizigers krijgen 60% korting op het standaardtarief.

Praktisch:

- Koop je groepstickets zo vroeg mogelijk (uiterlijk 7 kalenderdagen vóór de reisdatum) om zeker te zijn van plaatsen.
- Reis bij voorkeur tijdens de daluren (na 9u en voor 16u) voor minder drukte.

Meer info vind je op de [website van de NMBS](#).

Tips voor onderweg:

- Tel het aantal kinderen bij het op- en afstappen. Zo heb je zeker iedereen mee.
- Verspreid je als leiding op de trein en hou overzicht.
- Voorzie voldoende begeleiding (eventueel oud-leiding of ouders).
- Spreek op voorhand duidelijk af waar en wanneer je moet afstappen. Geef een seintje als je aankomt op de voorlaatste halte. Zo kan iedereen tijdig hun rugzak maken en zich voorbereiden op het uitstappen.
- Herinner je leden eraan dat ze goed op hun spullen moeten letten en dubbelchecken dat ze niets vergeten.
- Als je een voorbereidend bezoek brengt aan de kampplaats, kan je ook al kijken of je er vlot geraakt met het openbaar vervoer.
- Een treinstation kan druk zijn. Probeer constant een goed overzicht te

bewaren op je leden en tel ze regelmatig. Geef de kleinsten een papieren bandje met contactnummer.

- Zit je lang op de trein? Speel spelletjes onderweg, maar houd rekening met andere reizigers.
- Moet je overstappen? Reken dan voldoende overstaptijd. Als groep ben je trager dan alleen.

Bus en tram

Wil je de bus of de tram nemen? Dan kan je reizen met het openbaar vervoer of een privébus inschakelen.

In België zijn er drie openbare busmaatschappijen, elk met hun eigen werking: [De Lijn](#) (bus en tram in Vlaanderen), [TEC](#) (bus en tram in Wallonië) en [MIVB](#) (bus, metro en tram in Brussel). Meer info vind je op hun websites.

Tip: reis je naar of langs Brussel? Kijk dan goed na van welke maatschappij de bus is zodat je het juiste vervoersbewijs koopt, zeker bij overstappen.

De Lijn

De Lijn heeft een specifiek aanbod voor erkende jeugdbewegingen die op kamp gaan in juli en augustus. Bestaat je groep uit meer dan 45 personen, dan kijkt De Lijn of extra capaciteit nodig is.

Je betaalt het standaardtarief, ook als er een versterkingsrit wordt ingelegd. Met een groepsticket betaal je €2,20 per reiziger in 2026. Kinderen jonger dan 6 jaar reizen gratis.

- Reserveren is verplicht, ten laatste 3 weken op voorhand.
- De verplaatsing mag maximaal 50 km bedragen.

Privébus

Als je kampplaats heel landelijk gelegen is, dan kan je een autobus huren. Via [de website van busfan](#) kan je een busmaatschappij zoeken en een offerte opvragen.

Tip: kijk of er groepen in de buurt naar dezelfde regio op kamp gaan op hetzelfde moment, misschien kan je de bus delen.

Vliegtuig

Voor de meeste jeugdverenigingen zijn bestemmingen vlot bereikbaar met de fiets, trein, bus of (deel)auto. Kiezen voor een plek die je makkelijk op een duurzame manier bereikt, is dan ook de logische eerste stap. Soms kies je als groep echter voor een kampbestemming die wat verder ligt of plan je een buitenlandse reis met de oudste leden.

De reflex is dan al snel om het vliegtuig te nemen, maar er zijn heel wat mooie alternatieven. Bespreek samen met de groep welke opties er zijn en weeg de voor- en nadelen tegen elkaar af. Zo komen jullie tot een gedragen keuze:

- Is de bestemming écht alleen bereikbaar met het vliegtuig?
- Hoe kan je er op een andere manier geraken? En kan die reis net een meerwaarde zijn voor de groepssfeer? Denk bijvoorbeeld aan de (nacht) trein, Flixbus of samen een privébus huren.
- Lijkt het vliegtuig toch de enige optie? Stel dan de volgende vragen:
 - Moet het per se die specifieke locatie zijn?
 - Als je vliegt, kan je dan kiezen voor de vlucht met minder CO₂-uitstoot?
 - Kan je de vlucht op een zinvolle manier compenseren?

Hoewel de uitstoot niet volledig “gecompenseerd” kan worden, kan je wel nadenken over een positieve tegenactie, zoals een inzamelactie voor een groen of lokaal project. Zo geef je toch een positieve impuls aan je keuze én maak je leden bewust van het feit dat reiskeuzes een impact hebben op het klimaat.

Vergeet niet dat je ook op de plek van je bestemming nog duurzame keuzes kan maken: verplaats je zoveel mogelijk te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer.

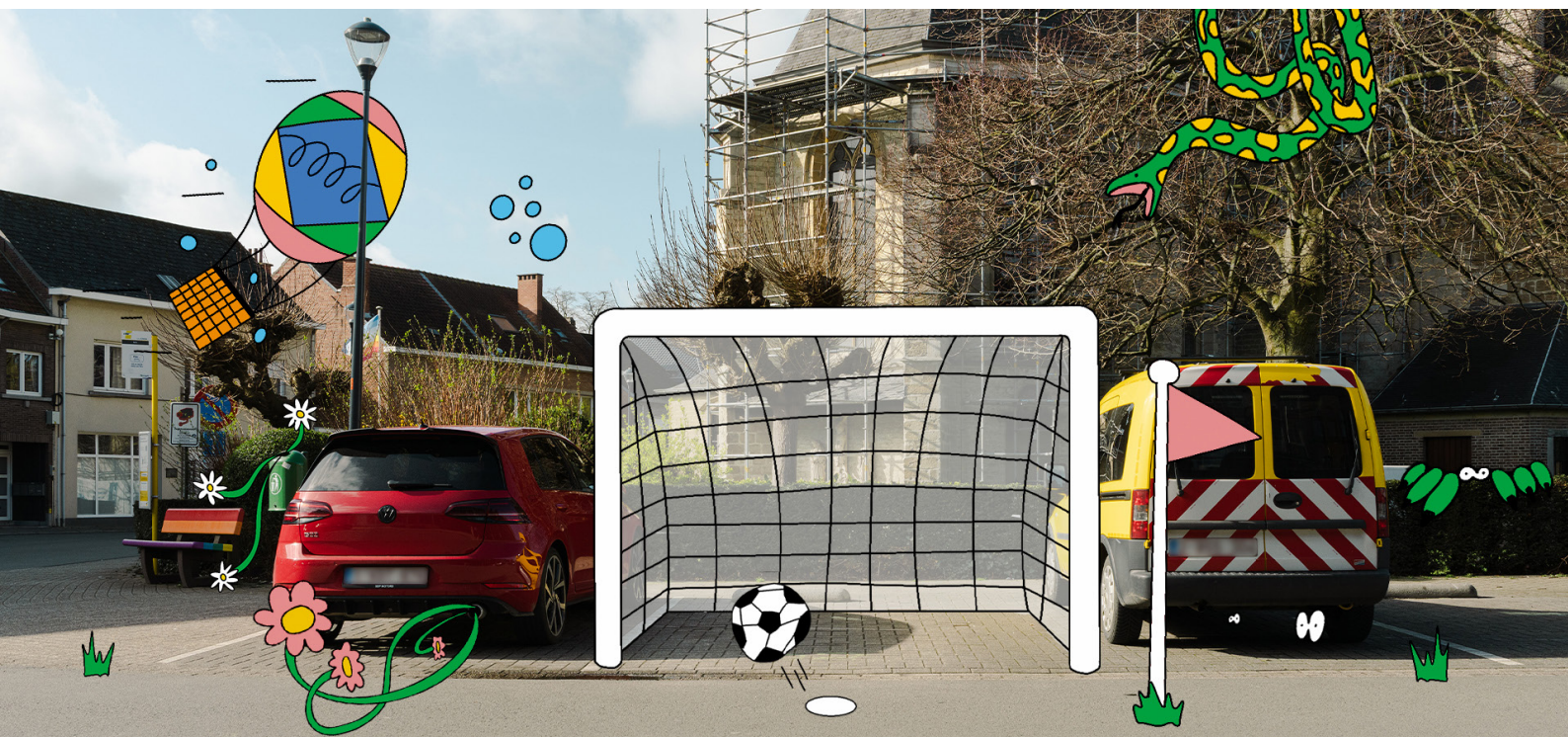
Privé-vervoer

Met de auto gaan lijkt vaak eenvoudig, maar het is niet de meest ecologische of goedkope keuze. Bovendien is het vaak minder praktisch: ouders moeten soms twee keer heen en terug rijden om kinderen te brengen en op te halen.

Eigen auto & carpoolen

Probeer de auto zo veel mogelijk te vermijden wanneer je naar een activiteit, op weekend of op kamp gaat. Is het toch nodig om gebruik te maken van een wagen? Dan hebben we deze tips voor jou:

- **Moedig ouders aan om te carpoolen.**
 - Als jeugdvereniging kan je dat mee helpen faciliteren. Maak bijvoorbeeld een Whatsappgroep om af te spreken. Zo verlaag je de drempel voor de ouders. Begin hier wel op tijd mee, zodat ouders zich voldoende kunnen organiseren.
- **Vraag ouders om iets verder te parkeren**, op wandelafstand van de locatie. Zo vermijd je verkeersdrukke en verhoog je de veiligheid rond de activiteit. Bovendien geeft het gezinnen meteen een duwtje in de rug om misschien helemaal te voet of met de fiets te komen.
- **Met de auto op kamp?**
 - Probeer met zo weinig mogelijk auto's te komen. Een of twee auto's ter plaatse zijn vaak voldoende. Dit geldt ook voor de koks of de technische ploeg.
 - Beperk de autokilometers ter plaatse.
 - Neem een (bak)fiets mee voor korte afstanden.
 - Bundel winkelbezoeken.

Deelwagens

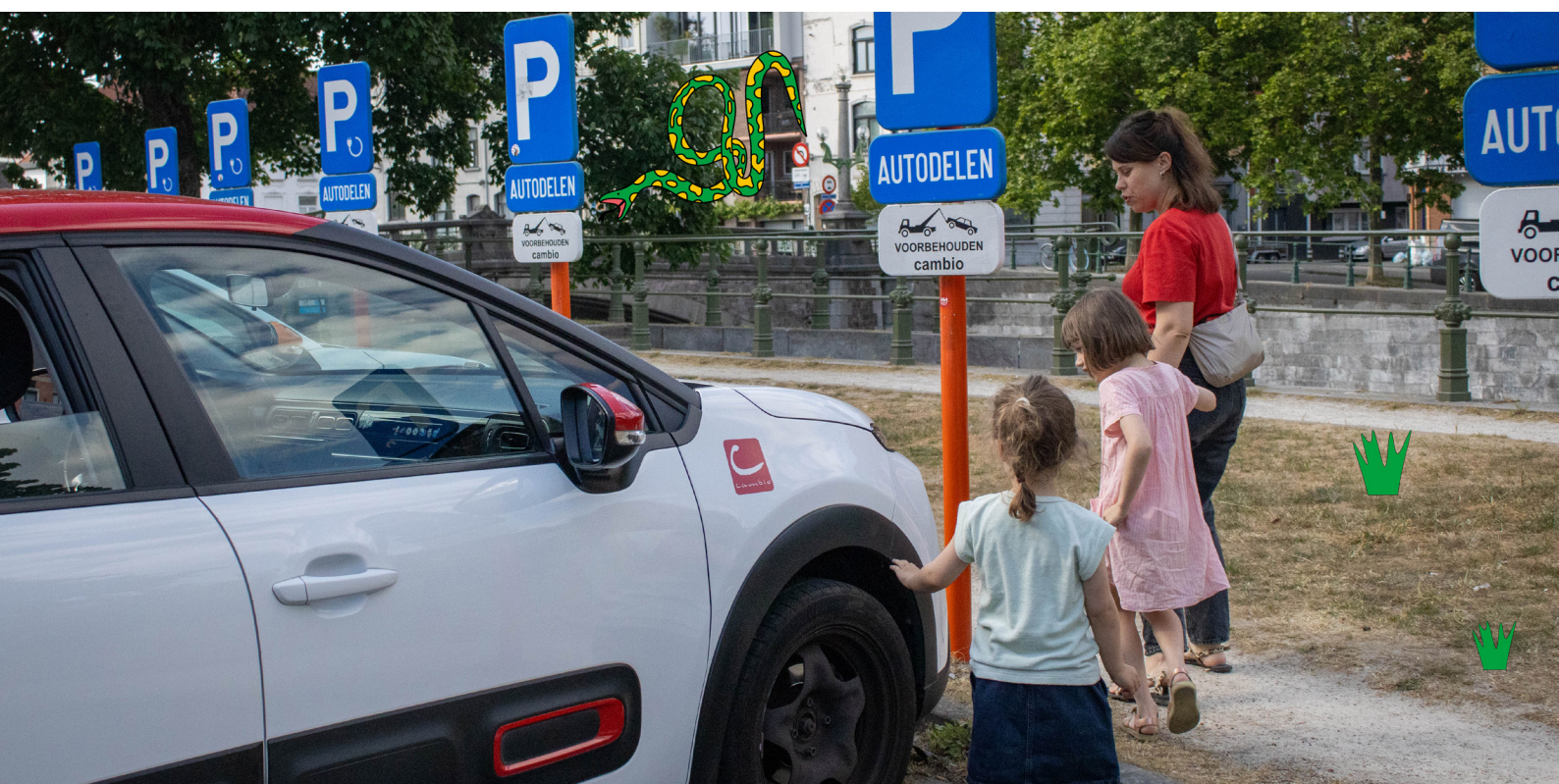
Wanneer er naar een activiteit wordt gereden, kan het voordelig zijn dat de begeleiders zelf rijden in plaats van de ouders, zodat onnodige dubbele ritten vermeden worden. Als niet voldoende leiding over een eigen wagen beschikt of liever niet met de eigen auto rijdt, zijn deelwagens een goede oplossing.

Ook een camionette, om bv. materiaal te voeren, kan je vinden via autodelen. Er is vaak keuze uit verschillende types voertuigen, afhankelijk van de noden: grote kofferruimte, extra zitplaatsen, elektrisch...

In veel gemeenten zijn er intussen deelwagensystemen beschikbaar. Vaak zijn deelwagens goedkoper dan een eigen auto bezitten en kan je gebruikmaken van specifieke parkeerplaatsen voor deelwagens. Daardoor ben je vaker zeker van een vrije plek.

Wil je een deelwagen gebruiken voor een activiteit, een kampbezoek of om materiaal te vervoeren? Hou dan vooraf rekening met deze praktische zaken:

- Maak op tijd een account aan. Meestal moet je een kopie van je rijbewijs en identiteitskaart bezorgen. Het kan enkele dagen duren voor je account wordt goedgekeurd.
- Check vooraf de voorwaarden. Per maatschappij gelden er andere regels voor de minimumleeftijd of hoe lang je je rijbewijs al moet hebben.
- Reserveer op tijd.

Of doe eens zot

Mag het allemaal wat zotter? Denk eens verder dan de gewone vervoermiddelen: skaten, met een tandem fietsen of met een zeepkist rijden... Het kan allemaal! En dat zware materiaal? Dat laad je gewoon in een bakfiets of fietskarretje. Er zijn verrassend veel creatieve manieren om je te verplaatsen.

De aspi's van Chiro Gust uit Kessel reden 70 kilometer met aaneengelaste go-karts richting hun kamp.

(Bron: [VRT NWS](#), 2025)
(Foto: Chiro Gust, 2025)

In 2023 ging Chiro Oude Bareel met een tandem voor 5 personen op kamp. Een fietstocht van ongeveer 250 km!

(Bron en foto: [Chiro Oude Bareel](#), 2025)

Eentje uit de oude doos: In 2004 gingen de Givers uit Halle-Zoersel met de fiets op kamp naar Engeland. Om het kanaal over te steken namen ze - samen met hun fietsen - de boot.

(Bron en foto: Laura Peeters)

2. Duurzaam naar de jeugdvereniging

Duurzaam naar de jeugdvereniging komen zorgt niet alleen voor minder uitstoot, maar ook voor een veiligere omgeving rond je lokalen. Sta daarom stil bij je bereikbaarheid en maak duurzame verplaatsingen zo vanzelfsprekend mogelijk, zowel voor leden als voor ouders. Dit geldt trouwens voor álle momenten: van de organisatie van een spaghettislag of vergadering tot wanneer er nieuwe spullen moeten gekocht worden.

Wat kan je doen?

Je hoeft ouders niet bij elke activiteit opnieuw te vragen om duurzaam te komen. Het werkt beter wanneer duurzame mobiliteit vanzelfsprekend aanvoelt. Toon als jeugdvereniging dat stappen, fietsen en openbaar vervoer normale en veilige keuzes zijn. Hoe meer leden en leiding dit doen, hoe sneller ouders zullen volgen.

Zorg voor een veilige omgeving

- Voorzie een degelijke fietsenstalling, met voldoende ruimte voor verschillende vervoermiddelen: fiets, bakfiets, step, skateboard. Kleine vervoermiddelen kunnen eventueel in een apart, afgesloten lokaal.
- Zorg voor goede buitenverlichting op het terrein en bij de fietsenstalling.
- Help kinderen veilig oversteken rond de lokalen.

 Tip: Zoek vrijwilligers (bijvoorbeeld ouders) die [gemachtigd opzichter](#) willen worden. Iedereen die ouder is dan 18 jaar kan een gratis opleiding volgen.

“Veel kinderen moeten helaas een drukke baan oversteken. Om het gevaar van de leden zoveel mogelijk te beperken, helpt de leiding van de oudste groep die op dat moment activiteit heeft iedereen met de weg over te steken.”

- KSA Minderhout

- Zorg dat auto's niet op het terrein kunnen rijden. Het beste is een parking buiten het terrein. Zorg ervoor dat fietsers en voetgangers een veilige route hebben, zonder dat ze auto's hoeven te kruisen.
- Overweeg een zone 30 of verkeersvrije momenten rond de lokalen, in overleg met de gemeente.

Geef het goede voorbeeld

- Kom zelf zoveel mogelijk te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer.
- Moedig leiding en begeleiders aan om hetzelfde te doen.
- Spreek ouders aan en bedank hen als ze met de fiets zijn gekomen.

Maak er iets leuks van

- Organiseer een leuke activiteit om kinderen en ouders extra te motiveren. Organiseer bijvoorbeeld een autovrije dag of [Strapdag](#).
- Zet een actie op om duurzame verplaatsingen te belonen (bv. spaarkaart of uitdaging).

Tijdens de Week van de Mobiliteit 2025 kregen alle KSA-groepen de kans om zich te registreren voor een gratis [spaarkaartactie-pakket](#). Kinderen konden stickers verzamelen telkens ze duurzaam naar de activiteit kwamen en er werd een beloning voorzien voor elke KSA'er met een volle spaarkaart!

Communicatie is key

We horen velen al denken “het zijn uiteindelijk toch de ouders die kiezen hoe de kinderen naar de activiteit komen”. Klopt, maar als jeugdvereniging heb je meer impact dan je denkt. Hier hoef je zelf niet altijd veel moeite voor te doen. De manier waarop je communiceert met de ouders, kan hen al doen nadenken over duurzame mobiliteit. We hebben 10 tips voor jou!

1

Maak wandel- en fietsroutes naar de activiteit zichtbaar via je website, uitnodiging of sociale media.

2

Maak er een gewoonte van om de wagen als laatste te benoemen als je de mogelijke vervoermiddelen opsomt. Duurzame vervoersopties komen eerst: te voet, fiets, openbaar vervoer.

3

Focus op de oplossing, niet op het probleem.
Vb. “We vermijden auto’s omdat dit niet duurzaam is” wordt “We kiezen ervoor om met de fiets te gaan omdat dat leuker en gezond is”.

4

Gebruik zo weinig mogelijk technische termen, zoals modal shift, duurzame vervoersmodi en emissiereductie, maar geef concrete tips aan de ouders.

5

Geef telkens bij het begin van het werkjaar info mee in je boekje over de locatie van de fietsenstalling, de dienstregeling van de bus en afspraken rond parkeren.

6

Organiseer een [wandel- of fietspool](#) naar de activiteit of moedig ouders aan om dit zelf te doen. Communiceer hierover en maak bijvoorbeeld een WhatsApp-groep aan zodat ouders onderling afspraken kunnen maken.

7

Soms zijn er uitdagingen die duurzaam vervoer moeilijk maken, zoals jonge kinderen, een grote afstand of het ontbreken van openbaar vervoer in de buurt. Werk daarom met haalbare stappen en kleine verbeteringen, zodat iedereen zijn steentje kan bijdragen. De auto wat verderop parkeren kan bijvoorbeeld een goed alternatief zijn om de verplaatsing (deels) zonder auto te doen.

8

Wees positief over duurzame mobiliteit! Als je over voetgangers of fietsers spreekt, spreek dan over 'actieve weggebruikers' i.p.v. 'zwakke weggebruikers'.

9

Maak er een spel van om samen met je leden leuke slogans of oneliners te bedenken of affiches te schilderen over duurzaam onderweg zijn. Denk aan grappige quotes over fietsen, stappen of de bus nemen. Hang het resultaat op aan het lokaal om elkaar én de ouders te motiveren om de auto vaker thuis te laten.

10

Heb je een kalender? Vergeet de Week van de Mobiliteit er niet op te zetten van 16 tot 22 september!

3. Mobiliteit als activiteit

Maak je leden bewust van duurzame mobiliteit door een leuk spel te spelen rond het thema. We starten alvast met ons eigen mobiliteitsspel: een wandel- of fietstocht waarvan de route en de bestemming bepaald worden door de antwoorden op leuke mobiliteitsvragen.

Mobiliteitsspel: De Omwegmakers

Doel van het spel

Maak samen een leuke tocht, zonder vooraf uitgestippelde route. Aan de hand van de antwoorden op vragen bepaalt de groep welke richting ze uitgaat. Zo ontstaat een onverwachte tocht vol avontuur.

Spelverloop

De groep vertrekt op wandel- of fietstocht. Als je aan een splitsing komt, bepalen onderstaande vragen welke richting je uitgaat.

Akkoord (rechtsaf slaan) / **niet akkoord** (linksaf slaan)

- De fiets is het allerleukste vervoermiddel
- Verkeersregels zijn overrated
- De wereld zou beter zijn zonder auto's
- Vliegzeizen moeten duurder gemaakt worden

Dilemmaronde (antwoord A = rechts, antwoord B = links)

- Nooit meer de bus of nooit meer de trein
- Altijd te voet en mooi weer of altijd met de fiets en regen
- Altijd rechtstaan op de bus of altijd naast iemand zitten die een beetje stinkt
- Altijd met een veel te kleine fiets rijden of altijd met een veel te zware rugzak wandelen

Ik heb nog nooit-ronde (merendeel zegt ja = rechts, merendeel zegt nee = links)

- Ik heb nog nooit het vliegtuig genomen
- Ik ben nog nooit betrokken geweest bij een verkeersongeval
- Ik ben nog nooit door het rood licht gereden
- Ik ben nog nooit boos geworden op iemand in het verkeer

De winnaar kiest de weg

- Laat iemand een vervoermiddel uitbeelden (bv. tandem of kajak)
- Stop de band ronde (bv. Bicycle Race van Queen)
- Korte quiz (bv. foto's van verkeersborden)
- Raad het geluid van het vervoermiddel

Op zoek naar meer vragen voor de tocht? Je vindt ze [hier!](#)

Strapdag

Zo'n 375.000 leerlingen strappen elk jaar naar school tijdens de Week van de Mobiliteit. Strappen? Dat is stappen én trappen: te voet, met de (bak)fiets, step, rollerblades, skateboard en meer. Op [Strapdag](#) staan scholen stil bij veilig en duurzaam verkeer, met leuke en leerrijke activiteiten zoals het ontwerpen van een droomroute naar school, een verkeersbingo of een stappenchallenge.

Maar Strapdag hoeft zich niet te beperken tot scholen. Ook jouw jeugdvereniging kan meedoen! Organiseer bijvoorbeeld een Strapmoment in het weekend van 18 en 19 september tijdens de Week van de Mobiliteit. Of kies een ander moment in het jaar om duurzame mobiliteit extra in de kijker te zetten.

Meer inspiratie

Stimuleer leden en ouders op een duurzame manier naar de activiteit te komen en laat je leden op een speelse manier kennismaken met duurzame mobiliteit.

Enkele leuke ideeën:

- Organiseer een [kinderfietsparade](#).
- Doe alles een dag op wieltjes.
- Versier fietsen of [pimp een bushalte](#).
- Laat leden en ouders op een creatieve manier zichtbaar maken hoe ze naar de activiteit kwamen, met bijvoorbeeld [lego-torens per vervoermiddel](#).
- Neem een [parkeerplaats](#) in en geef die een nieuwe invulling. Maak eventueel een wedstrijd om de tofste invulling te bedenken.
- Dans met de groep op het [Straplied](#).

Eentje uit het buitenland: Scouting Jeanne d'Arc Halsteren (Nederland) haalde kerstbomen op met de fiets.

(Bron: Internetbode.nl, 2026) (Foto: Remco Weterings)

In volgende spellenbanken, kan je ook heel wat mobiliteitsspellen terugvinden voor jeugdverenigingen:

- [Scouts en Gidsen Vlaanderen](#)
- [Chirojeugd Vlaanderen](#)
- [Spelensite](#)

Zoek op “mobiliteit”, “bus”, “trein”, “tram”, “tocht”, “fiets”...

Geef je activiteit door

Organiseer je een leuke activiteit tijdens de Week van de Mobiliteit? Geef dit dan door via de website van Week van de Mobiliteit en kom op [onze kalender](#) te staan.

Deel je actie ook op social media met het [officiële campagnemateriaal](#) en tag #weekvandemobiliteit.

Zo toon je samen met honderden andere verenigingen, scholen en gemeenten hoe je het verschil maakt.

4. Maak je engagement zichtbaar

Engageer je als jeugdvereniging om je een jaar lang in te zetten voor duurzame mobiliteit. Maak dit engagement zichtbaar voor ouders en leden door het charter te ondertekenen. Ga daarnaast in gesprek met je lokaal bestuur: toon jullie interesse in het thema en zoek samen naar haalbare oplossingen.

Onderteken het charter

Wil je je engagement tonen en ouders inspireren? Of een duidelijk signaal geven aan het lokaal bestuur? Onderteken dan met je jeugdvereniging het charter Duurzaam Onderweg. Samen beloven we om zo veel mogelijk te kiezen voor duurzame mobiliteit.

Door te ondertekenen engageert je jeugdvereniging zich om kritisch te kijken naar alle verplaatsingen. Niet alleen naar activiteiten en op kamp, maar ook op weg naar de jeugdvereniging. Zo wordt duurzame mobiliteit iets dat leeft bij leden, leiding én ouders. Samen zorgen we voor minder uitstoot, meer beweging, meer sfeer onderweg en een veiligere omgeving rond je lokalen.

 Tip: Print het charter af en laat ouders en leden het mee ondertekenen. Hang dit op een zichtbare plek in je lokaal.

Doe mee en onderteken het charter! Surf naar [Teken mee het charter voor een kindvriendelijke publieke ruimte](#) en ontdek welke jeugdverenigingen zich al hebben geëngageerd.

Ja, ik teken het Charter
Duurzaam Onderweg

Betrek je lokaal bestuur

Duurzame mobiliteit stopt niet bij de jeugdvereniging zelf. Veilige oversteekplaatsen, goede fietspaden en vlotte verbindingen maken het makkelijker én veiliger om te stappen, trappen of met het openbaar vervoer naar activiteiten te komen.

Daarom is het waardevol om het gesprek aan te gaan met het lokaal bestuur. Door ervaringen te delen en samen in dialoog te gaan, kunnen jeugdverenigingen mee richting geven aan een kindvriendelijker beleid en samen werken aan een veiligere omgeving. De jeugdraad is hiervoor een ideaal overlegmoment - zorg dat er telkens minstens één iemand van de leiding aanwezig is.

Wat kan je aankaarten?

- Onveilige kruispunten, fietspaden en oversteekplaatsen.
- De bereikbaarheid en veiligheid van bushaltes en de aansluiting met dienstregelingen.
- Automobilisten duidelijker wijzen op de aanwezigheid van kinderen (bv. signalisatie in de buurt van lokalen).
- Opleidingen voor wegbegeleiding of gemachtigd opzichter (vaak via jeugddienst of politie).
- Ondersteuning vanuit de gemeente, zoals fluohesjes, fietslampjes of een veilige fietsenstalling.
- De mogelijkheid tot structurele ingrepen zoals een zone 30, verkeersvrije zone of jeugdwerkstraat rond de lokalen.

Wat is een jeugdwerkstraat?

Een jeugdwerkstraat is een straat die tijdelijk afgesloten wordt voor gemotoriseerd verkeer tijdens jeugdwerkactiviteiten. Zo ontstaat er een veilige, speelse en toegankelijke plek voor kinderen, jongeren en jeugdverenigingen om samen te komen.

[Meer info](#)

De jeugdwerkstraat waar het lokaal van KSA Sint-Lieven ligt wordt elke zaterdag tijdelijk verkeersvrij gemaakt voor en na de activiteiten.

(Foto: Nieuwsblad, Geert Herman)

Pak het creatief aan

Mag de samenwerking met lokale besturen wat origineler en leuker? Dan hebben we nog enkele voorstellen!

- Organiseer een [burgemeester-kindwandeling](#).

Tijdens een burgemeester-kindwandeling nemen kinderen of jongeren de burgemeester mee op pad. Ze tonen plaatsen waar ze vaak komen met hun vereniging en waar nog verbeteringen mogelijk zijn. Is het veilig om over te steken? Krijgen de fietsers voldoende ruimte? Zijn de lokalen vlot te voet bereikbaar?

De kinderen leiden de burgemeester door hun omgeving en geven aan wat voor hen belangrijk is. Zo ontstaat een laagdrempelige en waardevolle dialoog met het lokaal bestuur.

Tips:

- 💡 Maak een omgekeerde periscoop zodat de burgemeester letterlijk door de ogen van kinderen kijkt. Kinderen ervaren hun omgeving immers vanuit een heel ander perspectief: letterlijk én figuurlijk.
- 💡 Voorzie een megafoon of een verhoogje om kinderen letterlijk in de spotlight te zetten.

- Ga samen met je lokaal bestuur aan de slag met het project '[Gangmakers en koplopers](#)'.

Dit project laat kinderen tussen 9 en 12 jaar aan het woord over hun wijk. In een week tijd brengen ze in kaart wat goed is en wat anders en beter moet in de buurt. Dit op verschillende creatieve manieren: ieder kind zijn talent. Het resultaat? Een speldoos met logboek voor volwassen én kinderen, boordevol concrete voorstellen om de publieke ruimte kindvriendelijker te maken. (Let op: dit project is niet gratis.)

- Richt een [speelstraat](#) in! Deze straat wordt voor één dag afgesloten voor auto's, waardoor kinderen er vrij kunnen ravotten, krijten en fietsen.
- Gebruik de [YET-app](#) om de openbare ruimte in je gemeente zelf visueel te herdenken. Maak een foto van bijvoorbeeld een parking of plein in de buurt en ontwerp hoe die plek er kindvriendelijker en aangenamer kan uitzien. Zo krijgen lokale besturen concrete en creatieve inspiratie van jongeren zelf bij toekomstige ruimtelijke beslissingen.

De scouts van Klein-Sinaai in Moerbeke sjorden als actie een vlot in elkaar als pleidooi voor de aanleg van een veerpont.

(Foto: Eric Vandaele)

Maak je lokaal bestuur bewust van de Kindnorm

De [Kindnorm](#) plaatst het perspectief van kinderen en jongeren centraal in het mobiliteitsbeleid. De Kindnorm heeft als doel dat het verkeer wordt ontworpen op maat van kinderen en jongeren. Het idee is heel simpel: als een straat of plein veilig is voor een kind, is het veilig voor iedereen. Dit betekent dat de gemeente bij werken aan een weg, park of plein moet kijken door de ogen van een kind. Denk aan:

- Veilige oversteekplaatsen in de buurt van jullie lokalen.
- Brede fietspaden waar je gemakkelijk met een grote groep kunt fietsen.

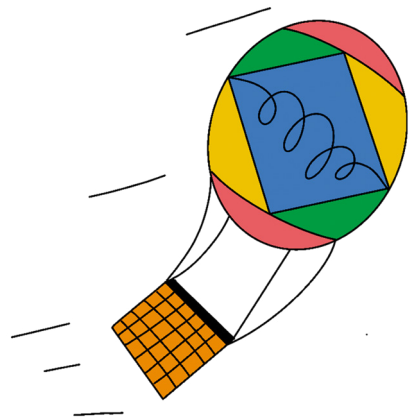
Stap als leidingploeg naar je lokale bestuur, toon jullie interesse en vraag de gemeente om deze Kindnorm te gebruiken bij elk nieuw verkeersproject!

Meer kindperspectief in ons verkeer en in de publieke ruimte leidt tot veilige en leefbare straten voor iedereen. En misschien krijgt jouw gemeente met jullie hulp wel het [label van kindvriendelijke stad of gemeente als erkenning!](#)

[Lees de visieverklaring van de Kindnorm.](#)

[Bekijk concrete acties en voorbeelden voor lokale besturen.](#)

[Bekijk onze inspiratiegids voor lokale besturen.](#)

Teken het charter

Registreer je activiteit

Nog vragen? Contacteer ons via:

info@weekvandemobiliteit.be

Met speciale dank aan de Ambrassade en hun lidorganisaties.